

UZASADNIENIE

Powód J. S. w dniu 20 grudnia 2017 r. wniósł przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego (...) Bank (...) S.A. z dnia 11 sierpnia 2014 r. sygn. akt (...) z klauzulą wykonalności z dnia 29 października 2014 r. nadaną przez Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w sprawie o sygn. akt IX Co 5464/14. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że egzekucja była wobec niego prowadzona na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego, które to tytuły według jego wiedzy zostały uznane przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją. Ponadto podniósł, że jego dług już dawno się przedawnił.

Postanowieniem z dnia 5 stycznia 2018 roku zwolniono powoda od kosztów sądowych w całości oraz ustanowiono dla niego pełnomocnika z urzędu.

W odpowiedzi na pozew pozwany bank uznał powództwo i wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w związku z treścią art. 101 k.p.c., względnie o nieobciążanie stron postępowania kosztami. W uzasadnieniu wskazał, że uznanie powództwa uzasadnione jest okolicznością, że wierzytelność należąca pozwanemu od powoda została zbyta na rzecz nowego wierzyciela – B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego.

Na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2018 r. pełnomocnik powoda wniósł o obciążenie kosztami procesu strony pozwanej oraz zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 lipca 2012 r. J. S. zawarł z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną z siedzibą we W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Całkowita kwota do zapłaty z tego tytułu na dzień zawarcia umowy wyniosła 31.728,24 zł. Powód w umowie złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 97 ustawy prawo bankowe. W treści oświadczenia wskazano, że kwota zadłużenia, do której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny wynosi 63.365,28 zł, zaś termin do wystąpienia do właściwego sądu o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności określono na 30 lipca 2021 r.

Dowód: umowa pożyczki wraz z załącznikami k. 15-30.

Pożyczka została udzielona, powodowi przekazano umówione środki w gotówce w dniu zawarcia umowy. Powód nie wywiązał się ze swoich zobowiązań wynikających z zawartej umowy. Pozwany bank wypowiedział umowę pożyczki i wystawił wobec powoda bankowy tytuł egzekucyjny. Tytułowi temu Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie nadał klauzulę wykonalności w dniu 29 października 2014 r. w sprawie o sygn. akt IX Co 5464/14.

Bezsporne.

Wnioskiem z dnia 6 listopada 2014 r. pozwany wnioskował o wszczęcie egzekucji wobec powoda na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego. Postępowanie egzekucyjne było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie M. M. pod sygn. akt Km 59375/14, a następnie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie R. W. pod sygn. akt Km 956/15. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone postanowieniem z dnia 18 lutego 2016 r. wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji w aktach sprawy Km 59375/14 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie k.1, postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w aktach sprawy Km 956/15 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie R. W. k. 27.

Wierzytelność objęta bankowym tytułem egzekucyjnym została zbyta przez pozwanego bank na rzecz nowego wierzyciela B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty.

Bezsporne.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powód domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 11 sierpnia 2014 r. nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w sprawie o sygn. akt IX Co 5464/14. Powód wskazywał na niekonstytucyjność (...) oraz na przedawnienie roszczenia.

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Pozwany uznał powództwo przy pierwszej czynności procesowej (w odpowiedzi na pozew), nie kwestionował iż przedmiotowy tytuł wykonawczy winien zostać pozbawiony wykonalności wobec faktu zbycia wierzytelności objętej tym tytułem w drodze umowy cesji wierzytelności na rzecz B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego.

Zgodnie z art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

W przypadku uznania powództwa Sąd nie dokonuje subsumpcji czyli nie podporządkowuje ustalonego stanu faktycznego pod określoną normę prawną. Nie było zatem powodów aby Sąd badał czy powództwo polegałoby uwzględnieniu na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. czy art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Artykuł 213 § 2 k.p.c. nie stanowi podstawy do badania i ustalania, czy będące przedmiotem uznania roszczenie rzeczywiście przysługuje stronie powodowej. Wyjaśnienie przyczyn skłaniających pozwanego do dokonania uznania z reguły pozwala na ocenę przesłanek skuteczności wyrażonego uznania, określonych w omawianym przepisie.

Dla skuteczności uznania powództwa, nie miała znaczenia okoliczność stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny, iż bankowe tytuły egzekucyjne są niezgodne z konstytucją ani okoliczność ewentualnego przedawnienia roszczenia, w sytuacji gdy bezsporne było pomiędzy stronami, że wierzytelność została przelana przez pozwanego na inny podmiot. Przy przyjęciu zapatrywania, że uznanie powództwa to czynność procesowa rezygnacji pozwanego z obrony, czyli akt jego dyspozycyjności, w którym nie tylko uznaje samo żądanie powoda, ale i to, że uzasadniają go przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, wystarczy, że bezsporne pomiędzy stronami będą te fakty, które wystarczają do uwzględnienia powództwa zgodnie z żądaniem pozwu.

W realiach przedmiotowej sprawy bezsporny był fakt zbycia wierzytelności przysługującej pozwanemu wobec powoda, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym z dnia 11 sierpnia 2014 r. nr (...), w drodze umowy cesji wierzytelności na rzecz B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego. W sytuacji, w której w obrocie prawnym funkcjonować mogą dwa tytuły wykonawcze dotyczące tej samej wierzytelności (bank bowiem jako cedent nadal dysponuje tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w klauzulę wykonalności) uzasadnione jest wytoczenie powództwa opozycyjnego na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Zbycie wierzytelności objętej tytułem wykonawczym powoduje bowiem wygaśnięcie zobowiązania w rozumieniu tego przepisu.

Analiza okoliczności faktycznych niniejszej sprawy nie daje podstaw do oceny, na gruncie art. 213 § 2 k.p.c., aby uznanie powództwa w niniejszej sprawie było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa. Wskazane wyżej okoliczności dotyczące cesji wierzytelności były bezsporne. Ewentualne oparcie wyroku uwzględniającego na treści art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. czy art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. pozostaje bez znaczenia dla skutków tego wyroku wobec uznania powództwa o pozbywanie tytułu wykonawczego wykonalności. Z tych też względów dalsze prowadzenie postępowania dowodowego zmierzające do wyjaśnienia okoliczności spornych było bezprzedmiotowe i nieuzasadnione.

O kosztach Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle. Przepis nie precyzuje bliżej pojęcia „wypadków szczególnych”, pozostawiając rozwiązanie tego zagadnienia praktyce sądowej. Brak jakichkolwiek ograniczeń wyliczonych choćby przykładowo wskazuje na intencję ustawodawcy szerokiego pojmowania zakresu tego terminu (tak postanowienie SN z 28 czerwca 1966 roku, I CR 372/65).

Odstępując od obciążenia pozwanego Banku kosztami procesu Sąd miał po pierwsze na uwadze okoliczność, że pozwany już przy pierwszej czynności procesowej uznał żądanie pozwu. Ponadto nie można również uznać aby strona pozwana dała powody do wytoczenia powództwa. Powód nie wskazał w pozwie, aby podjął próbę pozasądowego rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takiej próby nie podjął nie wskazał przyczyn jej niepodjęcia. Przedmiotowy pozew został złożony niemal 2 lata po wydaniu postanowienia o umorzeniu egzekucji, w sytuacji gdy pozwany nie podejmował żadnych kroków w celu realizacji objętych tytułem bankowym należności. Żądanie powoda w niniejszej sprawie dotyczyć może dalszych obaw związanych z istnieniem w obrocie prawnym tytułu egzekucyjnego wystawionego na poprzedniego wierzyciela. Pozwany Bank zachował się jednak wobec powoda lojalnie, nie podejmował prób dalszego prowadzenia egzekucji. Z tych względów, zdaniem Sądu nie było podstaw do obciążenia pozwanego kosztami procesu.

Postanowienie zawarte w punkcie III sentencji wyroku znalazło swoją podstawę prawną w treści art. 22³ ust. 1 ustawy o radach prawnych i § 8 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2017 r., poz. 1798). Ze wskazanego przepisu rozporządzenia wynika, że wysokość opłaty należnej radcy prawnemu za udzieloną powodowi w sprawie z urzędu pomoc prawną wynosi 2.400 zł. Na podstawie § 4 ust. 3 rozporządzenia opłatę tę podwyższono o kwotę podatku od towarów i usług według stawki 23%, czyli o kwotę 552 zł.

SSR Arkadiusz Grzelczak

Sygn. akt IX C 108/17

ZARZĄDZENIE

- 1) odnotować w kontrolce uzasadnień;
- 2) odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pozwanemu z pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia apelacji;
- 3) akta z apelacją lub za 14 dni.

S., dnia 27 kwietnia 2018 r.

SSR Arkadiusz Grzelczak